

§90 Hyvinvointialueen kuntayhtymän välitilinpäätös 31.3.2022

Kuntayhtymän hallitus 16.05.2022
1348/02.02.02/2022

Valmistelija Nystrand Lena

Hyvinvointialueen ensimmäinen välitilinpäätös 31.3.2022 on valmis. Raportissa kuvataan tilanne ensimmäisen kolmen kuukauden eli alkuvaiheen osalta. Kaikkia tietoja ei ole ollut saatavilla siinä laajuudessa kuin aiempina vuosina, mikä johtuu asiakas- ja potilastietojärjestelmien paljouden aiheuttamista teknisistä haasteista. Joistakin järjestelmistä saadaan hienot raportit, kun taas toisista ainoastaan välttämättömimmät tiedot. Olemme siksi päättäneet sisällyttää välitilinpäätökseen ne tiedot, jotka saadaan koko toiminnasta ja jotka kuvastavat vuoden 2022 toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita. Tämä ensimmäinen raportti muodostaa toisin sanoen alun eräänlaiselle osavuosiraportoinnille, joka kehittyy sitä mukaa kun ei enää ole tarvetta manuaalisesti koota tietoja ja silloin saamme aikaan useampia ja monipuolisempia raportteja, jotka kuvaavat jakson tilannetta.

Ensimmäinen vuosineljännes on aiheuttanut hyvinvointialueelle suuria haasteita. Hallinnollinen puoli ei ole päässyt kivuttomasti vauhtiin, koronapandemiaan on sairastunut ihmisiä enemmän kuin koskaan aiemmin ja henkilöstöllä on ollut sen vuoksi paljon poissaoloja. Hoitoa tarvitsevia koronapotilaita on ollut ajoittain monta, ja suojarusteista, testeistä ja henkilöstöjärjestelyistä on aiheutunut paljon kuluja. Lisäksi meneillään oleva hoitoalan työmarkkinataistelu on kuormittanut jo ennestään kuormittunutta toimintaa. Tärkeintä kuitenkin on, että asiakkaille ja potilaille on pystytty tarjoamaan palvelut katkeamatta ja ilman häiriöitä alkuvuoden ajan.

Välitilinpäätös on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta ja Pohjanmaan hyvinvointialueelle vahvistetun organisaatiomallin mukaisesti. Toimintavolyymiä koskevia tavoitteita on seurattu tulosityksikkötasolla. Toteutuneiden suoritteiden määrät vaihtelevat paljon suhteessa toisiinsa ja asetettuun tavoitteeseen. Toimintaa koskevat rajoitukset ovat kohdistuneet joihinkin yksiköihin rajummin kuin toisiin, kun taas joissakin yksiköissä toiminta on ollut normaalia. Tästä huolimatta on liian aikaista kolmen kuukauden jälkeen tehdä hinnoitteluun kohdistuvia päätöksiä. Jos yksikön toteuma on yli 30 %, se viittaa siihen, että tavoite on asetettu liian alas ja hinnoittelu liian korkeaksi ja päinvastoin, mutta samalla on huomioitava, miten vastaavat kulut pysyvät budjetoidulla tasolla. Puolivuotiäntilinpäätöksen jälkeen meillä on parempi käsitys siitä, onko asetettuja tavoitteita syytä tarkistaa. Koska laskutus on vielä ennakkoperusteinen, siihen ei siten vaikuta tavoitteisiin liittyvä epävarmuus, vaan se on oikeampi silloin, kun se perustuu tehtyyn talousarvioon.

Välitilinpäätös 31.3.2022 on 5 925 992,65 euroa ylijäämäinen, joka tulee olemaan tarpeellinen tuleviin palkantarkistuksiin. Välitilinpäätöksessä talousarvion seuranta tehdään alkuperäistä talousarviota vasten. Kuntayhtymän valtuusto vahvisti 28.3.2022 talousarviomuutoksen, jossa kasvaneet henkilöstökulut rahoitetaan kasvavilla osinkotuotoilla. Ne eivät kuitenkaan ole toteutuneet vielä 31.3.2022 mennessä, miksi vuoden 2022 talousarvio antaa oikeamman kuvan 31.3.2022 vallitsevasta tilanteesta, ja talousarviomuutos on oikea seuraavissa osavuosikatsauksissa.

Tuotot ovat 174,7 milj. euroa eli 24,2 % budjetoidusta. Jäsenkunnilta on laskutettu 158,3 milj. euroa eli 24,6 % budjetoidusta. Näistä 97,4 milj. euroa muodostuu etukäteen laskutetuista perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista. Ainoastaan erikoissairaanhoidon ja eräiltä osin ostopalvelut, jotka läpilaskutetaan, on laskutettu todellisten suoritteiden perusteella. Haasteeksi on osoittautunut suuri määrä erilaisia asiakas- ja potilastietojärjestelmiä, joista on vaikea saada automaattisesti kerättyä tietoa säännöllistä laskutusta varten, miksi talousarvioon perustuvaa ennakkolaskutusta sovelletaan hallituksen päätöksen mukaisesti elokuuhun asti, minkä jälkeen todelliset hinnoitellut suoritteet tasataan ennakkolaskutuksen pohjalta. Maksutuottoja on 10,4 milj. euroa eli 21,6 % budjetoidusta, ja vuokratuottoja on 1,8 milj. euroa eli 24,9 % budjetoidusta.

Toimintakuluista on toteutunut 166,4 milj. euroa eli 23,4 % budjetoidusta. Henkilöstökuluista on toteutunut 89,2 milj. euroa eli 25,4 % ja materiaali- ja tarvikkeiden kuluista 15 milj. euroa eli 28,3 %. Vuokratilakustannukset ovat 11,4 milj. euroa eli 27,5 % budjetoidusta. Muissa kustannusryhmissä toteuma on vielä alle 25 %, mutta ostopalveluiden voidaan olettaa muodostuvan miltei pelkästään tammi-helmikuulta, miksi toteutuneet kulut ylittävät talousarvion joillakin prosenttiyksiköillä. Mitä henkilöstökuluihin tulee, niin arvioitua suurempia palkantarkistuksia tullaan todennäköisesti maksamaan taannehtivasti, kun sopimukset solmitaan. Vuokratilakustannukset ovat olleet budjetoitua suuremmat joissakin alueemme osissa. Materiaalikulut liittyvät osittain koronaan.

Toimialakohtaisissa katsauksissa suoritteita seurataan jokaisen yksikön osalta asetettuja tavoitteita ja taloudellista tulosta vasten, jolloin painotetaan sitä, miten toimintakustannukset ovat toteutuneet suhteessa vahvistettuun talousarvioon. Tuotot perustuvat suureksi osaksi ennakkolaskutukseen, miksi on tärkeää pitää talousarviokuria kustannuspuolella.

Välitilinpääätös

LIITE §

Johtaja Kinnunen Marina ehdottaa:

että, hallitus keskustelee kolmen ensimmäisen kuukauden välitilinpääätöksestä ja kehottaa maltillisuuteen, samalla kun kehitetään kestäviä ratkaisuja vuonna 2023 syntyvää tilannetta varten, jolloin rahoitus tulee valtiolta eikä ylityksiin ja lisätalousarvioihin ole mahdollista turvautua.

Päätös:

Talusojohtaja Lena Nystrand osallistui kokoukseen esitelläkseen asian.

Hallitus keskusteli kolmen ensimmäisen kuukauden välitilinpääätöksestä ja kehottaa maltillisuuteen, samalla kun kehitetään kestäviä ratkaisuja vuonna 2023 syntyvää tilannetta varten, jolloin rahoitus tulee valtiolta eikä ylityksiin ja lisätalousarvioihin ole mahdollista turvautua.

Lisätietoja antaa: Lena Nystrand, puhelinnumero: 044 323 1740, lena.nystrand@ovph.fi